

Komisie Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovania komisií Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja

PRACOVNÝ NÁVRH

Návrh

na predloženie Žiadosti o nenávratný finančný príspevok pre projekt „Smart región BSK“ v rámci Operačného programu efektívna verejná správa

Materiál bude prerokovaný v nasledovných komisiách:

Finančná komisia

Komisia európskych záležitostí, regionálnej spolupráce a cestovného ruchu

Komisia životného prostredia, regionálneho rozvoja a územného plánovania

Zodpovední:

Ing. Patrícia Mešťan, MA

riaditeľka

Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Ing. Michal Beniač

zástupca riaditeľky Odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov

Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Mgr. Martin Hakel, BA

vedúci Oddelenia stratégie a územného rozvoja

Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Spracovatelia:

Mgr. Ján Kollár

vedúci oddelenia riadenia projektov

Ing. Marek Horváth

referent oddelenia riadenia projektov

Mgr. Zoltán Čunderlík

referent oddelenia riadenia projektov

Ing. Alexandra Lešková, PhD.

referentka oddelenia stratégie a územného rozvoja

Bratislava
september 2019

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č./2019 zo dňa 20. 09. 2019

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

A s c h v a ě u j e

A.1 predloženie Žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“) za účelom realizácie projektu „Smart región BSK“, v rámci výzvy Inteligentný a lepší samosprávny kraj, vyhlásenej v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa, kód výzvy: OP EVS DOP-PO1-SC1.1-2019-1;

A.2 zabezpečenie realizácie projektu v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci;

A.3 zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu vo výške 125 000,00 EUR;

A.4 zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja.

B u k l a d á

riaditeľke Úradu Bratislavského samosprávneho kraja:

zabezpečiť vyčlenenie finančných prostriedkov na realizáciu projektu „Smart región BSK“ v rozpočte BSK na roky 2020-2022 vo výške 2 500 000,00 EUR, spolufinancovaného z Európskeho sociálneho fondu pri vlastnom spolufinancovaní vo výške 125 000,00 EUR.

Termín: 31. 12. 2019

Dôvodová správa

Bratislavský samosprávny kraj (ďalej len „BSK“), na základe schváleného materiálu: Plnenie Akčného plánu Úradu Bratislavského samosprávneho kraja, pre implementáciu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014-2020 (ďalej len „Akčný plán BSK“) predloží v zmysle vyhlásenej výzvy zo dňa 15. 5. 2019 Žiadosť o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“) do Operačného programu Efektívna verejná správa (ďalej len OP EVS). ŽoNFP je v súlade s Akčným plánom BSK č. OSÚRaRP_22 „Smart Region – Bratislavský kraj“ a zároveň s Programovým vyhlásením BSK do roku 2022, kde sa BSK zaviazalo vytvoriť na Úrade BSK regionálnu analytickú jednotku.

BSK dlhodobo presadzoval, aby sa na všetkých krajoch na Slovensku vytvorila analyticko-strategická jednotka, ktorá by pomáhala k lepšiemu nastavovaniu verejných politík, a tým prispievala aj k šetreniu verejných zdrojov. Napriek tomu, že ešte minulý rok mala byť výzva OP EVS na budovanie Smart regiónov zameraná len pre menej rozvinuté regióny, BSK sa podarilo presvedčiť riadiaci orgán OP EVS, aby aj BSK mohlo čerpať zdroje z pripravovanej výzvy, a tým vytvoriť pre každý región rovnakú šancu na zvyšovanie si svojich analyticko-strategických kapacít. Tento trend budovania analyticko-strategických jednotiek je vidieť už dlhodobejšie na všetkých ministerstvách ako napr. Inštitút finančnej politiky či Útvar hodnoty za peniaze na MF SR, Inštitút environmentálnej politiky na MŽP SR a iných ako aj na hl. m. SR Bratislava, ktoré v tomto roku založilo Metropolitný inštitút Bratislava.

BSK ako metropolitný región čelí mnohým výzvam, najmä v oblasti dopravy, životného prostredia, sociálnej inklúzie či kvality života. Na území kraja existuje opotrebovaná infraštruktúra a nepostačujúca infraštruktúra v cestnej doprave, ktorá patrí k najvyťaženejším na území Slovenska, ale aj v koľajovej a verejnej osobnej doprave (absentujú prestupné terminály, bus pruhy, záchytné parkoviská, cyklodopravné prepojenia). Z pohľadu životného prostredia trpí región vysokou koncentráciou ľudských aktivít, ktoré vedú k znečisteniu povrchových a podzemných vôd, environmentálnej záťaži, nárastu emisií CO₂ a znečisteniu ovzdušia. V kraji narastajú životné náklady, v dôsledku čoho sa znižuje reálna mzda obyvateľov, pribúda populácia ohrozená chudobou a sociálnym vylúčením a zhoršuje sa dostupnosť bývania. Ponuka na trhu práce nezodpovedá požiadavkám zamestnávateľov, čo spôsobuje, že pracovná sila prichádza zo zahraničia. BSK sa v rámci svojich kompetencií môže podieľať na cielenom odstraňovaní popísaných problémov kraja, ale aj ďalších výziev, ktorým región čelí. Pre správne nastavenie vhodných opatrení sú však nevyhnutné kvantitatívne a kvalitatívne údaje, ktoré zároveň umožňujú sledovanie dopadov jednotlivých politík. Analytické činnosti podporujú strategické riadenie a poskytujú alternatívy, na základe ktorých je možné prijímať vhodné opatrenia. V BSK zohráva v tejto oblasti dôležitú úlohu Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov a v rámci neho Oddelenie stratégie a územného rozvoja (OSaÚR), ktoré je okrem iného zodpovedné za vypracovanie analýz, monitorovanie a hodnotenie stavu socio-ekonomického a environmentálneho rozvoja kraja.

Schéma 1: Súčasné nastavenie Oddelenia stratégie a územného rozvoja

Ministerstvo vnútra SR ako Riadiaci orgán pre OP EVS vyhlásilo dňa 15.05.2019 výzvu s názvom „Inteligentný a lepší samosprávny kraj“ pre vyššie územné celky. Výzva je zameraná najmä na budovanie inštitucionálnych kapacít a zvyšovanie efektívnosti verejnej správy a verejných služieb.

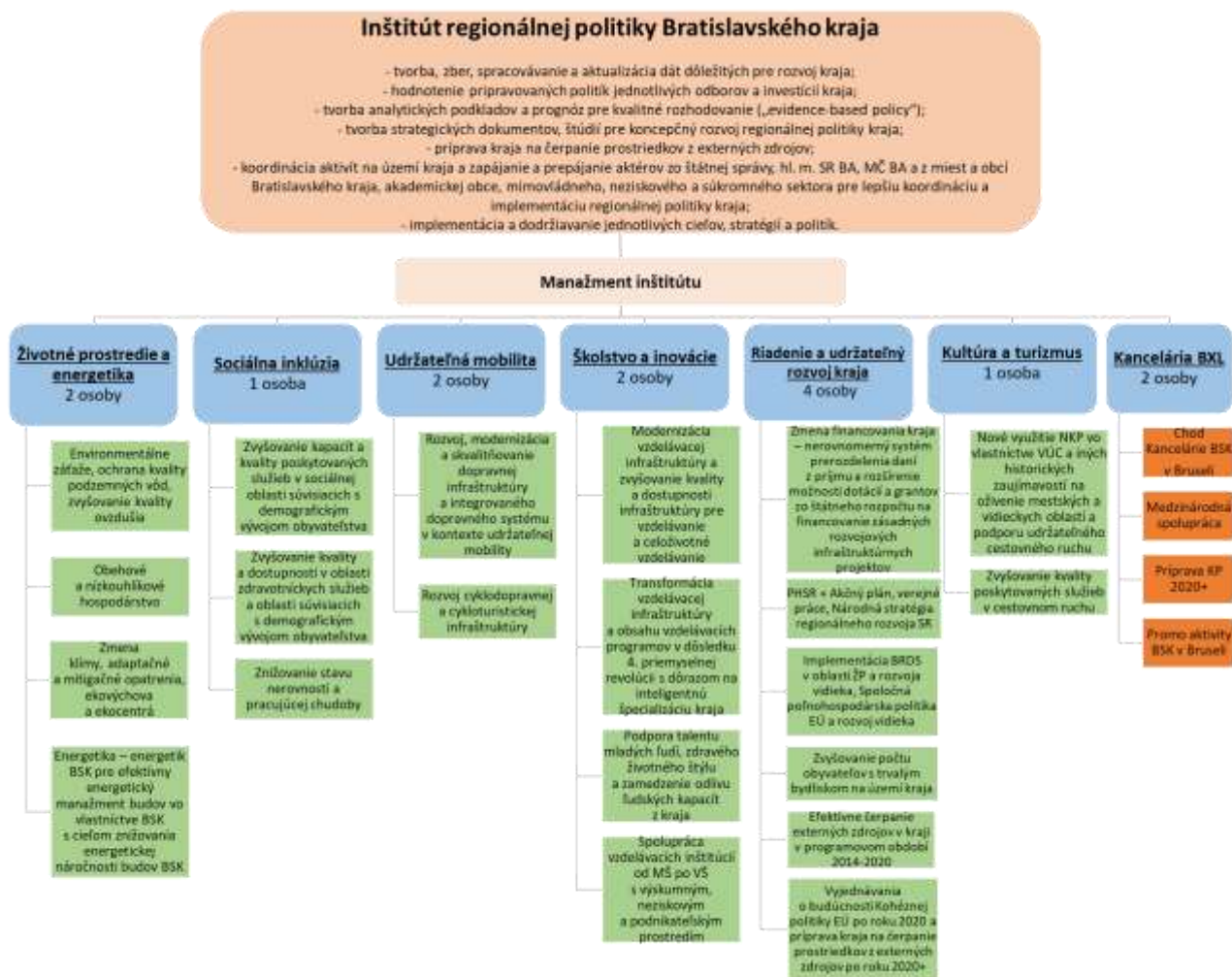
Medzi kľúčové aktivity, ktoré budú podporené v tejto výzve, patria predovšetkým implementácia princípov SMART politik v regiónoch, ktorá v sebe zahŕňa opatrenia zamerané na tvorbu analýz, štúdií, stratégií, budovanie kapacít, implementáciu inovovaných procesov a vzdelávanie zamestnancov. Agenda SMART reprezentuje nový prístup v rozvoji miest a regiónov, ich spravovaní a plánovaní, využívajúc technické a technologické inovácie vrátane informačných a komunikačných technológií. Pre BSK predstavuje SMART prístup spôsob, ako robiť veci lepšie, poskytovať služby občanom, návštevníkom, mestám, obciam, mestským častiam a ostatným socioekonomickým partnerom efektívnejšie, ekologickejšie, ekonomickejšie a adresnejšie.

BSK v súlade s podmienkami výzvy obstará strategické dokumenty ako napríklad Bratislava SMART Region, Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, Stratégiu rozvoja zdravotnej starostlivosti v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2021-2025 a ďalšie. V rámci projektu sa budú realizovať ďalšie aktivity, vrátane návrhu metodiky merania a priebežného vyhodnocovania úrovne sociálneho rozvoja BSK na úrovni okresov a obcí s využitím metodiky „Social Progress Index“ a preplatenia študijných ciest.

Jednou z podmienok poskytnutia príspevku je taktiež vytvorenie pracovných pozícií zameraných na analyticko-strategické a metodické činnosti, čím sa posilnia analytické kapacity v kraji. V rámci tejto aktivity dôjde k vytvoreniu **Inštitútu regionálnej politiky Bratislavského kraja**, a to v rámci naplňovania Programového vyhlásenia Bratislavského samosprávneho kraja a Akčného plánu PHSR BSK, ktoré zdôrazňujú potrebu vytvoriť regionálnu analytickú jednotku. Aktivita bude realizovaná transformáciou Oddelenia stratégie a územného rozvoja na Inštitút

regionálnej politiky Bratislavského kraja a posilnením jeho ľudských kapacít. Do aktivít Inštitútu budú zapojení aj pracovníci ďalších odborov Úradu BSK, a to najmä Odboru školstva, mládeže a športu, Odboru sociálnych vecí, Odboru zdravotníctva a Odboru územného plánu, GIS a životného prostredia.

Schéma 2: Plánovaná transformácia Oddelenia stratégie a územného rozvoja na Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja

Prečo IRP BK?

- **Napíňanie Programového vyhlásenia BSK a Akčného plánu PHSR BSK;**
- **Potreba posilnenia analyticko-strategických kapacít** z dôvodu dobrého nastavenia budúcnosti Kohéznej politiky po roku 2020+ a jej výhod pre rozvoj celého kraja, rozvoj politických prioritných oblastí z programového vyhlásenia BSK (doprava, školstvo, životné prostredia, ľudské zdroje cez kultúru a CR a financovanie a riadenie kraja);
- **Poskytovať kvalitné a spoľahlivé analýzy a prognózy v oblasti strategického plánovania** regionálnej politiky pre potreby Úradu BSK, ústredných orgánov štátnej správy a odbornej verejnosti postavených na dátach a poznatkoch;
- **Zvyšovať hodnotu verejných investícií a služieb**, ktorú za svoje peniaze verejnosť dostáva - „hodnota za peniaze“;

- **Vytvoriť z BSK región založený na SMART riešeniach a zabezpečiť jeho plynulý prechod na inovačnú ekonomiku v zmysle 4. priemyselnej revolúcie** (automatizácia, digitalizácia, internet vecí, 3-D tlač, nano a biotechnológie, elektromobilita);
- **Stať sa rešpektovaným partnerom** pre už vytvorené slovenské analyticko-strategické jednotky na jednotlivých ministerstvách (napr. Inštitút finančnej politiky MF SR, Útvar Hodnoty za peniaze MF SR, Inštitút environmentálnej politiky MŽP SR, MIB a iné), ako aj pre partnerov v zahraničí;
- **Zabezpečiť prenos inovatívnych politík a fungujúcich riešení z iných regiónov a zahraničia.**

Medzi hlavné činnosti IRP BK bude patriť:

- **Tvorba, zber, spracovávanie a aktualizácia dát** dôležitých pre rozvoj kraja;
- **Hodnotenie** pripravovaných **politík** jednotlivých odborov a investícií kraja;
- **Tvorba analytických podkladov a prognóz** pre kvalitné rozhodovanie („evidence-based policy“);
- **Tvorba strategických dokumentov** pre koncepčný rozvoj regionálnej politiky kraja;
- **Tvorba rozvojových štúdií a koncepcií;**
- **Príprava kraja na čerpanie prostriedkov z externých zdrojov a podpora pri implementácii projektov;**
- **Koordinácia aktivít na území kraja** a zapájanie a prepájanie aktérov zo štátnej správy, hl. m. SR BA, MČ BA a z miest a obcí Bratislavského kraja, akademickej obce, mimovládneho, neziskového a súkromného sektora pre lepšiu koordináciu a implementáciu regionálnej politiky kraja;
- **Koordinácia a monitorovanie dosahovania stanovených cieľov, stratégií a politík.**

Projektový list

Projekt „Smart región BSK“

Operačný program: Efektívna verejná správa

Prioritná os : 1. Posilnené inštitucionálne kapacity a efektívna VS

ŠC: 1.1. Skvalitnené systémy a optimalizované procesy VS

Fond: Európsky sociálny fond

Výsledok projektu a jeho udržateľnosť:

Výsledkom realizácie projektu bude implementácia princípov SMART politík v regiónoch, ktorá v sebe zahŕňa opatrenia zamerané na tvorbu analýz, štúdií, stratégií, budovanie kapacít, implementáciu inovovaných procesov a vzdelávanie zamestnancov. BSK obstará strategické dokumenty ako napríklad Bratislava SMART Region, Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, Stratégiu rozvoja zdravotnej starostlivosti v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2021-2025 a ďalšie. V rámci projektu sa budú realizovať ďalšie aktivity, vrátane návrhu metodiky merania a priebežného vyhodnocovania úrovne sociálneho rozvoja BSK na úrovni okresov a obcí s využitím metodiky „Social Progress Index“ a preplatenia študijných ciest. Bude vytvorený Inštitút regionálnej politiky BK, ktorý v spolupráci s ďalšími odborníkmi bude zodpovedný za:

- tvorbu, zber, spracovávanie a aktualizáciu dát dôležitých pre rozvoj kraja;
- hodnotenie pripravovaných politík jednotlivých odborov a investícií kraja;
- tvorbu analytických podkladov a prognóz pre kvalitné rozhodovanie („evidence-based policy“);
- tvorbu strategických dokumentov, štúdií pre koncepčný rozvoj regionálnej politiky kraja v súlade s Víziou a stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030;
- prípravu kraja na čerpanie prostriedkov z externých zdrojov;
- koordináciu aktivít na území kraja a zapájanie a prepájanie aktérov zo štátnej správy, hl. m. SR BA, MČ BA a z miest a obcí Bratislavského kraja, akademickej obce, mimovládneho, neziskového a súkromného sektora pre lepšiu koordináciu a implementáciu regionálnej politiky kraja;
- implementáciu a dodržiavanie jednotlivých cieľov, stratégií a politík.

Zriadenie inštitútu tak prispeje k lepšej realizácii politík na úrovni BSK a umožní vyhodnocovať dopady už zavádzaných opatrení. Úrad BSK bude po ukončení realizácie projektu dbať na udržanie vytvorených pracovných pozícií a kontinuitu realizovaných aktivít.

Realizácia projektu: 30 mesiacov, predpokladaný začiatok 01/2020

Rozpočet projektu: 2 500 000,00 EUR

z toho:

Európsky sociálny fond (ESF): 1 250 000,00 EUR

Štátny rozpočet SR: 1 125 000,00 EUR

Spolufinancovanie z rozpočtu BSK: 125 000,00 EUR

Zodpovedný za projekt: Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov

Súlad so schválenými Prioritami BSK:

- Programové vyhlásenie BSK – BSK vytvorí na Úrade BSK regionálnu analytickú jednotku
- Akčný plán BSK č. OSÚRaRP_22 „Smart Region – Bratislavský kraj“